

Odluka:

U-III/5204/2019

Zbirni podatci

Broj odluke: U-III/5204/2019

Datum odluke: 29.09.2022

Vrsta odluke: Odluka i rješenje

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Broj: U-III-5204/2019

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća, te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenulo trgovačko društvo GRADNJA d. o. o. SENJ, koje zastupa Petar Tomljanović, odvjetnik u Senju, na sjednici održanoj 29. rujna 2022. jednoglasno je donio

ODLUKU

Ustavna tužba se odbija.

i

RJEŠENJE

Ustavna tužba se odbacuje u dijelu u kojem je podnesena u povodu rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: PŽ-4407/2019-2 od 1. listopada 2019.

Obrazloženje odluke

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Trgovačko društvo GRADNJA d. o. o. SENJ (u daljnjem tekstu: podnositelj), koje zastupa Petar Tomljanović, odvjetnik u Senju, podnijelo je 19. prosinca 2019. ustavnu tužbu u povodu presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: PŽ-4407/2019-3 od 1. listopada 2019. (u daljnjem tekstu: drugostupanjska presuda).

1.1. Drugostupanjskom presudom odbijena je žalba podnositelja kao neosnovana te je potvrđena presuda zbog ogluhe Trgovačkog suda u Rijeci (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud) broj: P-798/2018-5 od 8. veljače 2019. (u daljnjem tekstu: presuda zbog ogluhe).

Presudom zbog ogluhe prihvaćen je tužbeni zahtjev tužitelja u postupku te je naloženo podnositelju (tuženiku u parničnom postupku) ukloniti nedostatke na građevini.

2. Podnositelj smatra da su mu osporenim drugostupanjskom presudom i presudom zbog ogluhe povrijeđena ustavna prava zajamčena člancima 26. i 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

2.1. Za potrebe ustavnosudskog postupka, a na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), pribavljen je spis prvostupanjskog suda broj: P-798/18.

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

3. Prvostupanjski sud donio je presudu zbog ogluhe kojom je prihvatio tužbeni zahtjev jer podnositelj nije podnio odgovor na tužbu u određenom roku od 30 dana, iako su mu tužba s prilogima i poziv za davanje odgovora na tužbu uredno dostavljeni 27. prosinca 2018. na adresu sjedišta upisanog u sudski registar uz upozorenje da će se u protivnom donijeti presuda kojom se prihvaća tužbeni zahtjev. Spisu predmeta prvostupanjskog suda prileži povratnica (poledina lista 46 prvostupanjskog spisa) iz koje je razvidno da je dostava tužbe s prilogima i poziv za davanje odgovora na tužbu izvršena 27. prosinca 2018. Na poledini navedene povratnice u rubrici "primatelj" nalazi se potpis osobe koja je tužbu i poziv za davanje odgovora na tužbu, upućenu podnositelju, preuzela i štambilj "opunomoćenik".

Presudu zbog ogluhe podnositelj je zaprimio 12. veljače 2019. također na adresi upisanoj u sudski registar (povratnica na poledini lista 51 spisa).

3.1. Podnositelj je prijedlogom od 20. veljače 2019. predložio sudu dopustiti povrat u prijašnje stanje, te je istovremeno dostavljen odgovor na tužbu i žalba protiv presude zbog ogluhe. U prijedlogu za povrat u prijašnje podnositelj je naveo da mu nije bila dana mogućnost raspravljanja pred sudom zbog nedostavljanja tužbe na odgovor te je zakonski zastupnik podnositelja tek u trenutku dostave presude zbog ogluhe 12. veljače 2019. saznao da se vodi predmetni parnični postupak. Nadalje je naveo da ima sjedište na adresi Petra Preradovića 25, Senj, ali je zbog sudskog spora zbog smetanja posjeda, bio prisiljen preseliti poslovanje svog društva u poslovne prostorije na adresi Mala Vrata 5, Senj te je o toj promjeni adrese podnositelj izvijestio Hrvatsku poštu d. d. Zagreb, Poštanski ured Senj radi dostave svih pošiljaka na novu adresu, ali je u prosincu 2018. godine u poštanskom uredu u Senju na ispomoć preseljen na rad radnik iz poštanskog ureda Otočac, koji je tužbu i poziv na davanje odgovora na tužbu uručio najvjerojatnije protustranci iz spora za smetanje posjeda koji stanuje na adresi Petra Preradovića 25, Senj nasuprot nekadašnjeg sjedišta podnositelja, a koji je tu preporučenu (otvorenu i bez omotnice) pošiljku ubacio tek krajem siječnja ili početkom veljače 2019. godine u poštanski sandučić na ulaznim vratima sadašnjeg poslovnog prostora podnositelja na adresi Senj, Mala Vrata 5. Podnositelj je predložio saslušanje zastupnika po zakonu podnositelja i svjedoka, te po potrebi provođenje dokaza grafološkim vještačenjem.

3.2. Prvostupanjski sud održao je 8. travnja 2019. ročište u povodu prijedloga podnositelja za povrat u prijašnje stanje te je na ročištu rješenjem odbio dokazne prijedloge podnositelja iz prijedloga za povrat u prijašnje stanje za saslušanje zastupnika po zakonu podnositelja i svjedoka, kao i prijedlog za izvođenjem dokaza grafološkim vještačenjem kao suvišan.

3.3. Rješenjem prvostupanjskog suda broj: P-798/2018-16 od 6. svibnja 2019. odbačen je prijedlog podnositelja za povrat u prijašnje stanje od 20. veljače 2019. kao nedopušten jer je prijedlog za povrat u prijašnje stanje podnesen iz razloga koji se odnosi na bitnu povredu postupka.

Mjerodavni dio obrazloženja tog rješenja glasi:

"Odredbom čl. 117. st. 2. Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP-a, 'Narodne novine' broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07.-Odluka USRH, 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 25/13. i 89/14.) propisano je da povrat u prijašnje stanje nije dopušten ako se propuštanje stranke može pripisati bitnoj provedbi postupka zbog koje se može izjaviti pravni lijek.

Tuženik u prijedlogu u biti tvrdi da mu je nezakonitim postupanjem, odnosno postupanjem protivno odredbi čl. 134.a st. 1. i čl. 149. st. 1. ZPP-a tj. propuštanjem dostave citirane tužbe i poziva tuženiku za davanje odgovora na tužbu u roku od 30 dana onemogućeno pravo podnošenja odgovora na tužbu i raspravljanja pred sudom, a što predstavlja bitnu povredu postupka zbog koje se može izjaviti pravni lijek (čl. 354. st. 2. t. 6. ZPP-a). Citiranom odredbom propisano je da bitna povreda odredaba parničnog postupka uvijek postoji u slučaju ako kojoj stranci nezakonitim postupanjem, a osobito propuštanjem dostave, nije dana mogućnost raspravljati pred sudom.

Budući da je prijedlog za povrat u prijašnje stanje podnesen iz razloga koji se odnosi na bitnu povredu postupka, to prijedlog nije dopušten, zbog čega je valjalo riješiti kao u izreci ovog rješenja. Iz navedenih razloga sud je na ročištu određenom u povodu tuženikovog prijedloga za povrat u prijašnje stanje 8. travnja 2019. odbio tuženikove dokazne prijedloge za saslušanje zastupnika po zakonu tuženika, svjedoka ... i ... kao i prijedlog za izvođenjem dokaza grafološkim vještačenjem kao suvišne.

Podredno se napominje da sve i da je tuženikov prijedlog dopušten, sud tuženikove navode iz prijedloga za povrat da je uslijed postojanja sudskog spora za smetanje posjeda tuženik preselio svoje poslovanje na drugu adresu, odnosno adresu Senj, Mala Vrata 5 utvrđuje neosnovanim. Navedeno prije svega iz razloga što je kao dokaz svojim navodima tuženik u spis dostavio rješenje Općinskog suda u Crikvenici, Stalna služba u Senju poslovni broj P-492/09 od 27. svibnja 2009., kojim je po prijedlogu ovdje tuženika protiv tuženika Komunalac d.o.o. Senj i Marije Zudenigo iz Rijeke, radi smetanja posjeda, određena privremena mjera te je naloženo tuženicima da u roku od 24 sata ukopčaju odnosno spoje s priključnim ormarićem energetski kabel preko kojeg tužitelja ima jedinu opskrbu električnom energijom instalacija u svojim poslovnim prostorijama na adresi u Senju, P. Preradovića 25 (rješenje na listu 62 spisa). Riječ je o rješenju koje je doneseno prije skoro 10 godina, a osim toga uvidom u aplikaciju E-spis utvrđeno je da je ovdje tuženik navedenu tužbu povukao još 24. veljače 2010., koje rješenje je postalo pravomoćno 17. prosinca 2010. pa stoga sud njegove navode utvrđuje neosnovanim.

Tuženik također u pravitku prijedloga nije dostavio dokaz o tome da je o navodnoj promjeni adrese izvijestio Hrvatsku poštu d.d. Zagreb-Poštanski ured Senj.

Osim toga, uvidom u sudski registar sud je utvrdio da je sjedište tuženika na adresi Senj, Petra Preradovića 25, a također mu je i presuda zbog ogluhe dostavljena na tu adresu, na kojoj je presudu uredno zaprimio te se na povratnici u rubrici: "primatelj" nalazi pečat "opunomoćenik" (poledina lista 51 spisa) koji se nalazi i na povratnici koja se odnosi na dostavu tužbe i poziva na davanje odgovora na tužbu (poledina lista 46 spisa)."

4. Podnositelj je izjavio žalbu na presudu zbog ogluhe u kojoj je naveo da nije udovoljeno uvjetima za donošenje presude zbog ogluhe jer dostava tužbe na odgovor nije bila izvršena na način propisan člankom 134.a stavkom 1. i člankom 149. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01. - članak 50. Zakona o arbitraži, 117/03., 88/05. - članak 129. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona, 2/07. - odluka USRH broj: U-I-1569/2004 i dr., 84/08., 96/08. - odluka USRH broj: U-I-1569/2014 i dr., 123/08. - ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13., 28/13. - članak 145. Zakona o sudovima i 89/14. - odluka USRH broj: U-I-885/2013; u daljnjem tekstu: ZPP).

4.1. Podnositelj je izjavio i žalbu na rješenje kojim je odbačen prijedlog podnositelja za povrat u prijašnje stanje od 20. veljače 2019.

4.2. Drugostupanjskom presudom odbijena je žalba podnositelja kao neosnovana te je potvrđena presuda zbog ogluhe. Pritom je drugostupanjski sud utvrdio da su podnositelju tužba s priložima i poziv za davanje odgovora na tužbu 27. prosinca 2018. uredno dostavljeni na adresu sjedišta upisanog u sudski registar (povratnica na poledini lista 46 spisa) uz upozorenje da će se u protivnom donijeti presuda kojom se prihvaća tužbeni zahtjev, a presudu zbog ogluhe podnositelj je zaprimio 12. veljače 2019. (povratnica na poledini lista 51 spisa) te je utvrđeno da su obje povratnice potpisane na jednak način. Stoga drugostupanjski sud odbija žalbu podnositelja i potvrđuje pobijanu presudu zbog ogluhe.

Mjerodavni dio obrazloženja drugostupanjske presude glasi:

"Iz podataka u spisu proizlazi da je prvostupanjski sud donio ovdje pobijanu presudu zbog ogluhe budući da tuženik nije podnio odgovor na tužbu u određenom roku od 30 dana, iako su mu tužba s priložima i poziv za davanje odgovora na tužbu 27. prosinca 2018. uredno dostavljeni na adresu sjedišta upisanog u sudski registar koja glasi Senj, P. Preradovića

25, (povratnica na poledini str. 46. spisa) uz upozorenje da će se u protivnom donijeti presuda kojom se prihvaća tužbeni zahtjev, a presudu zbog ogluhe tuženik je zaprimio 12. veljače 2019. (povratnica uz str. 55. spisa). Ovaj sud ne može ne primijetiti da su obje povratnice potpisane na jednak način. Stoga neosnovano tuženik smatra da dostava tužbe i poziva tuženiku za davanje odgovora na tužbu nije bila izvršena na propisani način.

Prijedlogom od 20. veljače 2019. (str. 55. spisa) tuženik je predložio da sud dopusti povrat u prijašnje stanje, istovremeno s odgovorom na tužbu i žalbom protiv presude zbog ogluhe, navodeći u prijedlogu za povrat u prijašnje stanje da tuženiku nije bila dana mogućnost raspravljanja pred sudom zbog nedostavljanja tužbe na odgovor te da je zastupnik po zakonu tuženika tek u trenutku dostave presude zbog ogluhe 12. veljače 2019. saznao da se vodi predmetni parnični postupak.

U odnosu na postojanje općepoznatih okolnosti iz kojih proizlazi da su tuženika spriječili opravdani razlozi da podnese odgovor na tužbu ovaj sud napominje da se razlozi koje spominje žalitelj u prijedlogu za povrat u prijašnje stanje, a koji se odnose na to da je tuženiku na adresi sjedišta u Senju, P. Preradovića 25, zbog sudskog spora radi smetanja posjeda, a radi iskopčanja elektroenergetskog kabla za napajanje električnom energijom te uslijed skidanja brave sa željeznih vrata u pristupnom dvorištu ispred poslovnih prostorija tuženika pa da je bio prisiljen preseliti poslovanje svog društva u poslovne prostorije na adresi Senj, Mala Vrata 5, a o promjeni adrese da je obavijestio Hrvatsku poštu d.d. Zagreb. Poštanski ured Senj radi dostave svih pošiljaka na novu adresu, o čemu nije dostavio niti predložio nikakav dokaz, te o odsutnosti djelatnice s radnog mjesta ne mogu smatrati općepoznatim razlozima iz odredbe članka 331 .b stavka 1. točke 4. ZPP-a.

Ukazuje se žalitelju da niti jednom zakonskom odredbom nije predviđen institut promjene sjedišta tvrtke obavještanjem pošte, već isključivo upisom promjene u sudskom registru, a upravo na adresu tuženika upisanu u sudski registar izvršena je dostava tužbe na odgovor."

4.3. Rješenjem Visokog trgovačkog suda broj: Pž-4407/2019-2 od 1. listopada 2019. odbijena je žalba podnositelja i potvrđeno prvostupanjsko rješenje kojim je odbačen prijedlog podnositelja za povrat u prijašnje stanje kao nedopušten.

Mjerodavni dio obrazloženja tog rješenja glasi:

"Prijedlogom od 20. veljače 2019. (str. 55. spisa) tuženik je predložio da sud dopusti povrat u prijašnje stanje, istovremeno s odgovorom na tužbu i žalbom protiv presude zbog ogluhe, navodeći u prijedlogu za povrat u prijašnje stanje da tuženiku nije bila dana mogućnost raspravljanja pred sudom zbog nedostavljanja tužbe na odgovor te da je zastupnik po zakonu tuženika tek u trenutku dostave presude zbog ogluhe 12. veljače 2019. saznao da se vodi predmetni parnični postupak.

Tuženik je isticao da ima sjedište na adresi Senj, P. Preradovića 25, ali je zbog sudskog spora radi smetanja posjeda, a radi iskopčanja elektroenergetskog kabla za napajanje električnom energijom te uslijed skidanja brave sa željeznih vrata u pristupnom dvorištu ispred poslovnih prostorija tuženika, bio prisiljen preseliti poslovanje svog društva u poslovne prostorije na adresi Senj, Mala Vrata 5, a o promjeni adrese da je obavijestio Hrvatsku poštu d.d. Zagreb, Poštanski ured Senj radi dostave svih pošiljaka na novu adresu, ali o tome nije dostavio niti predložio nikakav dokaz. Smatra da dostava tužbe i poziva tuženiku za davanje odgovora na tužbu nije bila izvršena na propisani način budući da dostavnicu nije potpisala osoba ovlaštena za primanje pismena, niti radnik tuženika.

Ocjena je ovog suda da je pravilno prvostupanjski sud ocijenio da je prijedlog tuženika za povrat u prijašnje stanje nedopušten, jer upravo bitnu povredu postupaka iz odredbe članka 354. stavak 2. točke 6. ZPP-a ističe tuženik u

prijedlogu za povrat u prijašnje stanje."

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

5. U ustavnoj tužbi podnositelj navodi da mu poziv za davanje odgovora na tužbu koji je ujedno sadržavao i poziv za pripremno ročište nije uredno dostavljen. Stoga ističe da mu je nepravilnom dostavom onemogućeno aktivno sudjelovanje u parničnom postupku, slijedom čega smatra povrijeđenim pravo na pristup sudu. Smatra da drugostupanjski sud nije dao dostatne i relevantne razloge zašto smatra da je dostava uredna.

5.1. Podnositelj predlaže ukinuti drugostupanjsku presudu i presudu zbog ogluhe.

IV. OCJENA USTAVNOG SUDA

6. U konkretnom slučaju u ustavnoj tužbi istaknuti prigovori podnositelja otvaraju pitanje povrede načela kontradiktornosti i jednakosti stranaka kao sastavnih dijelova sadržaja prava na pravično suđenje zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, koji glasi:

"Članak 29.

Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično ... odluči o njegovim pravima i obvezama ...

(...)"

a) Načelna stajališta

7. Pravo na pravično suđenje ne može se smatrati djelotvornim ako zahtjevi i očitovanja stranka nisu stvarno "saslušani", tj. ako ih sud nije propisno ispitaio. Drugim riječima, članak 29. stavak 1. Ustava nameće sudovima obvezu ispitati podneske, tvrdnje i dokaze koje su stranke iznijele u sudskim postupcima. Taj članak time sadrži načelo ravnopravnosti stranaka (načelo jednakosti oružja) koje nužno obuhvaća razumnu mogućnost svake stranke izložiti činjenice i poduprijeti ih svojim dokazima u takvim uvjetima koji nijednu od stranaka ne stavlja u bitno lošiji položaj u odnosu na suprotnu stranku (usporedi, primjerice, s odlukama Ustavnog suda broj: U-III-3911/2018 od 26. rujna 2019., broj: U-III-3967/2018 od 14. rujna 2020. i broj: U-III-1946/2019 od 28. svibnja 2020., www.usud.hr, te predmetima Europskog suda za ljudska prava /u daljnjem tekstu: ESLJP/ *Zhang protiv Ukrajine*, br. 6970/15, § 60., presuda od 13. studenoga 2018.; *T.G. protiv Hrvatske*, br. 39701/14, § 50., presuda od 11. srpnja 2017.; i *Letinčić protiv Hrvatske*, br. 7183/11, § 48., presuda od 3. svibnja 2016.).

Štoviše, pojam pravičnog suđenja podrazumijeva i pravo na kontradiktorni postupak prema kojemu stranke moraju imati priliku ne samo obznaniti sve dokaze potrebne da bi uspjele sa svojim zahtjevima, nego i saznati za sve predložene dokaze ili dostavljena očitovanja, te staviti svoje primjedbe na njih, a sve to kako bi mogle utjecati na odluku suda. To, ponajprije, znači da osoba protiv koje je pokrenut postupak treba biti obaviještena o toj činjenici. Iako pravo na pravično suđenje ne predviđa poseban oblik dostave dokumenata, ako se sudski dokumenti, uključujući pozive na ročišta, ne dostave osobno, to može onemogućiti osobu protiv koje je postupak pokrenut da se u njemu brani (usporedi, primjerice, s odlukom Ustavnog suda broj: U-III-1766/2017 i dr., odluka od 14. ožujka 2019., www.usud.hr, te predmetima ESLJP-a *Bacaksiz protiv Turske*, br. 24245/09, § 52., presuda od 10. prosinca 2019.; *Aždajić protiv Slovenije*, br. 71872/12, § 48., presuda od 8. listopada 2015.; i *Dilipak i Karakaya protiv Turske*, br. 7942/05 i 24838/05, § 77., presuda od 4. ožujka 2014.)

7.1. ESLJP je u brojnim predmetima u kojima je ocjenjivao pravičnost kaznenog postupka smatrao da postupci koji se odvijaju u odsutnosti optuženika nisu sami po sebi protivni pravu na pravično suđenje. Međutim, kad osoba osuđena *in absentia* ne može naknadno od suda ostvariti novo utvrđivanje osnovanosti optužbi, u pogledu i prava i činjenica, a nije nedvojbeno utvrđeno da se odrekla svog prava da prisustvuje suđenju i da se brani, tada nesumnjivo dolazi do uskraćivanja pravde (v., primjerice, *Sejdović protiv Italije* [Vv], br. 56581/00, § 82., presuda od 1. ožujka 2006.).

U predmetu *Dilipak i Karakaya*, navedeno, taj je pristup po prvi put primijenjen i u građanskom postupku u kojem je donesena presuda zbog ogluhe. U takvim je postupcima, u skladu s praksom ESLJP-a, potrebno utvrditi (a) jesu li nadležna tijela postupala s dužnom pažnjom u obavještavanju podnositelja o postupku, i može li se smatrati da se podnositelj nedvojbeno odrekao prava na sudjelovanje u postupku; te ako je ovaj odgovor negativan (b) predviđa li mjerodavno pravo mogućnost ponovljenog, kontradiktornog postupka, nakon što podnositelj sazna za presudu zbog ogluhe (v., primjerice, *Bacaksiz*, navedeno, §§ 55. - 56.; *Gakharia protiv Gruzije*, br. 30459/13, § 35., presuda od 17. siječnja 2017.; *Gyuleva protiv Bugarske*, br. 38840/08, §§ 34.-48., presuda od 9. lipnja 2016.; *Aždajić*, navedeno, §§ 46. - 52.; *Dilipak i Karakaya*, navedeno, §§ 76. - 80.).

Naposljetku, čak i ako stranke u postupku pokažu određeni nedostatak marnosti, pravo na pravično suđenje zahtijeva da posljedice koje sudovi pripisuju ponašanju stranaka moraju biti razmjerne težini njihovih propusta (v., primjerice, *Schmidt protiv Latvije*, br. 22493/05, § 95., presuda od 27. travnja 2017.; *Gakharia*, navedeno, § 50., i *Aždajić*, navedeno, § 71.).

b) Primjena načelnih stajališta na slučaj podnositelja

8. Tužitelj je podnio tužbu protiv podnositelja tražeći uklanjanje nedostataka na građevini s time da se podnositelj može osloboditi svoje obveze ako tužitelju isplati 162.203,12 kuna.

Prvostupanjski je sud 21. prosinca 2018. poslao tužbu s prilogima podnositelju radi davanja odgovora na tužbu uz poziv

za pripremno ročište. U spisu se nalazi povratnica (poledina lista 46 spisa) iz koje je razvidno da je dostava tužbe i poziva za pripremno ročište izvršena 27. prosinca 2018. na adresu sjedišta upisanog u sudski registar, a na poledini dostavnice u rubrici "primatelj" nalazi se potpis osobe koja je tužbu preuzela i štambilj "opunomoćenik".

8.1. Podnositelj je prijedlogom od 20. veljače 2019. predložio sudu dopustiti povrat u prijašnje stanje, te je istovremeno dostavio odgovor na tužbu i žalbu protiv presude zbog ogluhe. U prijedlogu je za povrat u prijašnje stanje naveo da je zakonski zastupnik podnositelja tek u trenutku dostave presude zbog ogluhe 12. veljače 2019. saznao da se vodi predmetni parnični postupak te je predložio saslušanje zastupnika po zakonu podnositelja i svjedoka, i po potrebi provođenje dokaza grafološkim vještačenjem (v. točku 3.1. obrazloženja ove odluke).

8.2. Prijedlog za povrat u prijašnje odbačen je jer, među ostalim, povrat u prijašnje stanje nije dopušten ako se propuštanje stranke može pripisati bitnoj povredi postupka zbog koje se može izjaviti pravni lijek (članak 117. stavak 2. ZPP-a), a eventualna neuredna dostava svakako bi bila bitna povreda postupka (članak 354. stavak 2. točka 6. ZPP-a) zbog koje se može izjaviti pravni lijek (žalba), slijedom čega u konkretnom slučaju nije dopušten povrat u prijašnje stanje.

Također, prvostupanjski je sud uvidom u sudski registar utvrdio da je sjedište podnositelja na adresi Petra Preradovića 25, Senj te mu je presuda zbog ogluhe dostavljena na tu adresu, a koju je presudu uredno zaprimio te se na povratnici u rubrici "primatelj" nalazi štambilj "opunomoćenik" (poledina lista 51 spisa) koji se nalazi i na povratnici koja se odnosi na dostavu tužbe i poziva na davanje odgovora na tužbu (poledina lista 46 spisa).

Navode podnositelja da je uslijed postojanja sudskog spora za smetanje posjeda podnositelj preselio svoje poslovanje na drugu adresu, odnosno adresu Senj, Mala Vrata 5 prvostupanjski sud ocijenio je neosnovanim jer je uvidom u aplikaciju E-spis utvrđeno da je podnositelj (kao tužitelj u postupku za smetanje posjeda) povukao tužbu još 24. veljače 2010., te je rješenje o povlačenju tužbe postalo pravomoćno 17. prosinca 2010. Nadalje je utvrđeno da podnositelj nije dostavio dokaz o tome da je o navodnoj promjeni adrese izvijestio Hrvatsku poštu d. d. Zagreb, Poštanski ured Senj.

8.3. Podnositelj je u žalbi protiv presude zbog ogluhe naveo da nije udovoljeno uvjetima za donošenje presude zbog ogluhe jer dostava tužbe na odgovor nije bila izvršena na način propisan člankom 134.a stavkom 1. i člankom 149. stavkom 1. ZPP-a.

Drugostupanjskom presudom odbijena je žalba podnositelja kao neosnovana te je potvrđena presuda zbog ogluhe. Drugostupanjski je sud utvrdio da su podnositelju tužba s priložima i poziv za davanje odgovora na tužbu uredno dostavljeni 27. prosinca 2018. na adresu sjedišta upisanog u sudski registar (povratnica na poledini lista 46 spisa) uz upozorenje da će se u protivnom donijeti presuda kojom se prihvaća tužbeni zahtjev, a presudu zbog ogluhe podnositelj je zaprimio 12. veljače 2019. na adresi sjedišta upisanog u sudski registar (povratnica na poledini lista 51 spisa) te je utvrđeno da su obje povratnice potpisane na jednak način. Stoga drugostupanjski sud odbija žalbu podnositelja i potvrđuje pobijanu presudu zbog ogluhe (v. točku 4.2. obrazloženja ove odluke).

9. U konkretnom slučaju podnositelj prigovora da mu je donošenjem presude zbog ogluhe onemogućeno sudjelovanje u parničnom postupku, te je naveo da iako ima sjedište na adresi Petra Preradovića 25, Senj, zbog sudskog je spora zbog smetanja posjeda, bio prisiljen preseliti poslovanje svog društva u poslovne prostorije na adresi Mala Vrata 5, Senj te je o toj promjeni adrese podnositelj izvijestio Hrvatsku poštu d. d. Zagreb, Poštanski ured Senj.

10. Ustavni sud primjećuje da je podnositelj na istoj (spornoj) adresi, u odnosu na koju tvrdi da nije primio tužbu, uredno primio i potpisao primitak presude zbog ogluhe te je pravovremeno protiv prvostupanjske presude podnio žalbu u kojoj osporava primitak tužbe na adresi navedenoj u tužbi. S obzirom na žalbene navode o neurednoj dostavi tužbe, što je jedan od razloga zbog kojih se ne može donijeti presuda zbog ogluhe, drugostupanjski sud utvrdio je da su obje povratnice potpisane na jednak način.

10.1. Pošavši od pretpostavke da je dostavnica javna isprava, na koju se odnosi presumpcija istinitosti onog što se u toj javnoj ispravi potvrđuje ili određuje, kao i od činjenice da je podnositelj na spornoj adresi uredno primio i potpisao primitak presude zbog ogluhe te u nedostatku predlaganja drugih dokaza od strane podnositelja koji bi upućivali na suprotno, žalbeni sud je ocijenio neosnovanim podnositeljeve prigovore te odbio žalbu podnositelja i potvrdio prvostupanjsku presudu zbog ogluhe.

10.2. Navode podnositelja o promjeni adrese zbog sudskog spora za smetanje posjeda otklonio je prvostupanjski sud koji je uvidom u aplikaciju E-spis utvrdio da je podnositelj (kao tužitelj u postupku zbog smetanja posjeda) povukao tužbu još 24. veljače 2010., te je rješenje o povlačenju tužbe postalo pravomoćno 17. prosinca 2010. Isto tako, podnositelj ničim nije dokazao navode da je o navodnoj promjeni adrese izvijestio Hrvatsku poštu d. d. Zagreb, Poštanski ured Senj.

10.3. Ustavni sud stoga ocjenjuje da su sudovi podnositelju pružili razumnu mogućnost očitovanja na tužbu, odnosno mogućnost osporavanja primitka iste i da je drugostupanjski sud za svoju odluku dao dostatne i relevantne razloge (vidi točku 4.2. ove odluke), kao i da njegovo obrazloženje za odbijanje žalbe podnositelja nije ni arbitrarno ni očito nerazumno.

11. Imajući u vidu sve naprijed navedeno, Ustavni sud ocjenjuje da osporenom presudom podnositelju nije povrijeđeno načelo kontradiktornosti kao sastavni dio prava na pravično suđenje zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava.

12. Slijedom navedenog, na temelju članaka 73. i 75. Ustavnog zakona odlučeno je kao u izreci odluke.

Obrazloženje rješenja

13. Podnositelj je podnio ustavnu tužbu i u povodu rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: Pž-4407/2019-2 od 1. listopada 2019. kojim je odbijena žalba podnositelja i potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Rijeci broj: P-798/2018-16 od 6. svibnja 2019. kojim je odbačen prijedlog podnositelja za povrat u prijašnje stanje od 20. veljače 2019. kao nedopušten.

Ne postoje pretpostavke za odlučivanje o biti stvari.

14. Članak 62. stavak 1. Ustavnog zakona glasi:

"Članak 62.

(1) Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti ... kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom ... (u daljnjem tekstu: ustavno pravo).

(...)"

14.1. Sukladno tome, samo ona odluka kojom je meritorno odlučeno o biti stvari, odnosno o pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela podnositelja, jest pojedinačni akt u smislu članka 62. stavka 1. Ustavnog zakona u povodu koje je dopušteno podnijeti ustavnu tužbu.

15. Članak 32. Ustavnog zakona glasi:

"Članak 32.

Ustavni sud će rješenjem odbaciti zahtjev, prijedlog i ustavnu tužbu ako nije nadležan za odlučivanje, ako su nepravodobni, i u drugim slučajevima kad ne postoje pretpostavke za odlučivanje o biti stvari."

16. U ustavnosudskom postupku ocijenjeno je da osporavana rješenja kojima je odbačen prijedlog podnositelja za povrat u prijašnje stanje ne predstavljaju pojedinačne akte u smislu članka 62. stavka 1. Ustavnog zakona u povodu kojih je dopušteno podnijeti ustavnu tužbu.

17. Slijedom navedenog, Ustavni sud utvrđuje da u povodu ustavne tužbe podnositelja ne postoje pretpostavke za odlučivanje o biti stvari.

18. Stoga je na temelju članka 32. u vezi s člankom 62. stavkom 1. Ustavnog zakona riješeno kao u izreci.

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Ingrid Antičević Marinović, v. r.

Zagreb, 29. rujna 2022.